

«Έκθεση Πεπραγμένων»

1. Για πρώτη φορά καταρτίστηκαν από το Υπ.Ε.Π.Θ. οι ενιαίοι πίνακες αναπληρωτών εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης έτσι ώστε να γίνει σωστή κατανομή των ειδικοτήτων στις ΣΜΕΑΕ και η διαδικασία να είναι αδιάβλητη, με αποτέλεσμα να γίνει έγκαιρη στελέχωση των ΣΜΕΑΕ της επικράτειας παρέχοντας τα απαραίτητα εκπαιδευτικά εφόδια στους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή αναπηρίες με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
2. Έγινε για πρώτη φορά η πλήρης χαρτογράφηση των ΣΜΕΑΕ και ΚΕΔΔΥ σε όλη την επικράτεια. Η χαρτογράφηση αφορά την κτιριακή υποδομή, την υλικοτεχνική υποδομή, το εκπαιδευτικό δυναμικό, το μαθητικό δυναμικό ανά κατηγορία, την αναλογία εκπαιδευτικών-μαθητών, την φυσική και ηλεκτρονική προσβασιμότητα κάθε ΣΜΕΑΕ και ΚΕΔΔΥ.
3. Δημιουργείται ιστοσελίδα που θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία εκείνα που θα ενημερώνουν πλήρως για ότι αφορά την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση σε θέματα επιστημονικά, παιδαγωγικά, θεσμικά και διοικητικά.
4. Διευθετήθηκε το χρόνιο πρόβλημα εκτύπωσης των βιβλίων των αμβλυώπων μαθητών με σχετικό χρηματικό ποσό που εγκρίθηκε από το Υπ.Ε.Π.Θ.
5. Μοιράζονται ήδη από τις ανάδοχες εταιρείες οι Η/Υ (laptop) με εξειδικευμένο λογισμικό στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Με αυτό το έργο διασφαλίζεται η ηλεκτρονική προσβασιμότητα όλων των παραπάνω μαθητών και είναι ένα από τα μεγαλύτερα έργα που αφορούν στην ΕΑΕ, τόσο από παιδαγωγικής-μαθησιακής πλευράς και επαγγελματικής κατάρτισης, όσο και από οικονομικής πλευράς.
6. Ήδη έχει συμπεριληφθεί στο ΕΣΠΑ το έργο της «Διεθνούς ταξινόμησης της αναπηρίας, ICF» το οποίο θα βοηθήσει στην καταγραφή των ατόμων με αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές ανάγκες από τα ΚΕΔΔΥ καθώς και τις ιδιαιτερότητές τους, με αποτέλεσμα να υπάρχει πληρέστερη παιδαγωγική, μαθησιακή και κοινωνική παρέμβαση. Τέλος,
7. Ψηφίστηκε ο Ν. 3699/2008 που αφορά την **Ειδική Αγωγή ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες**, και είναι ο πρώτος Νόμος που αναφέρεται αποκλειστικά στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, ένας Νόμος που κάνει βαθιά τομή στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Οι προηγούμενοι νόμοι, δεν κατάφεραν να προωθήσουν αποτελεσματικές εκπαιδευτικές πολιτικές και οργανωτικές δομές, στους διάφορους τομείς του εκπαιδευτικού συστήματος ή να προβλέψουν όλες τις απαιτούμενες ρυθμίσεις, για την ουσιαστική προσέγγιση του ζητήματος της Ειδικής Αγωγής, με αποτέλεσμα να προκύψει μια πανσπερμία κανονιστικών πράξεων, που

κατέστησε το Νομοθετικό πλαίσιο της Ειδικής Αγωγής ιδιαίτερα πολύπλοκο, δυσνόητο και δύσχρηστο.

- Με βάση λοιπόν το Σύνταγμα της Ελλάδας , τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού,

Τη Διακήρυξη της Σαλαμάνκα και όλες τις Διεθνείς Διακηρύξεις για τα Δικαιώματα των Αναπήρων και των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

- Με την αποδοχή μιας πραγματικότητας εξελίξιμης, ανατρέψιμης και δυναμικής

και ,

- Στα πλαίσια μιας εκπαιδευτικής μεταρρυθμιστικής προσπάθειας που έχει ως επίκεντρο <<τον άνθρωπο>> σαν οντότητα αλλά και σαν πολίτη, μέρος ενός συνόλου, που απαιτεί από την πολιτεία την <<ολική ποιότητα.>> σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής του,

Συμφωνήθηκε ότι,

Αποτελεί στρατηγική επιλογή και αναγκαιότητα, η εισαγωγή μιας σειράς από θεσμικές, οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές στο υπάρχον σύστημα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης με έναν ολοκληρωμένο Νόμο-Πλαίσιο, που βελτιώνει και εκσυγχρονίζει θεσμικά και λειτουργικά, την προηγούμενη σχετική νομοθεσία. Που ρυθμίζει επίσης, κομβικά σημεία στην εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία, τα οποία αποτελούν τη βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών, πάγιο αίτημα του αναπηρικού κινήματος στη χώρα μας και επιταγή της κοινωνίας διεθνώς.

Αναλυτικότερα με τις ρυθμίσεις του νέου Νόμου:

- 1. Θεσπίζεται άμεσα ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της Ειδικής Αγωγής και εκπαίδευσης,** ως αναπόσπαστο μέρος της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας εκπαίδευσης και προσδιορίζεται η ελάχιστη διάρκεια της. Αυτό γίνεται σε συμμόρφωση και με τα θεμελιώδη δικαιώματα του πολίτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του άρθρου 1 για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, του άρθρου 2 για την ακεραιότητα του προσώπου, του άρθρου 14 για το δικαίωμα στην εκπαίδευση, του άρθρου 21 για την απαγόρευση των διακρίσεων και του άρθρου 26 για την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.
- 2. Εισάγεται η «Δια βίου μάθηση»** με τη μορφή της «**πρώιμης παρέμβασης**» στην προσχολική ηλικία και της επαγγελματικής κατάρτισης στη μετασχολική περίοδο πέραν του 23ου έτους. Ορίζονται επίσης οι αρμόδιοι φορείς και οι προϋποθέσεις, υπό τις οποίες θα παρέχονται οι παραπάνω υπηρεσίες , σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και διεθνή στρατηγική κατεύθυνση προς την ενσωμάτωση της «Δια βίου μάθησης» στα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα. Στα πλαίσια αυτά συστήνεται νέος κλάδος εκπαιδευτικών ενηλίκων.
- 3. Αναγνωρίζονται για πρώτη φορά οι μαθητές με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα ως άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες** και προβλέπονται ενέργειες για την εκπαιδευτική τους υποστήριξη. Αναγνωρίζεται επίσης, για πρώτη φορά, το δικαίωμα για ειδικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες, των μαθητών με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες ή παραβατική συμπεριφορά, εξ' αιτίας γονεϊκής παραμέλησης,

εγκατάλειψης ή βίας κ.λ.π. Ο ορισμός αυτός συμπεριλαμβάνει όλα τα παιδιά, ασκήσιμα ή εκπαιδεύσιμα χωρίς διάκριση.

4. **Θεσμοθετείται** η αρχή της διεπιστημονικότητας, στη διαφορική διάγνωση των αιτίων από τις οποίες απορρέουν οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Αυξάνεται η ελάχιστη διεπιστημονική στελέχωση του φορέα που τις παρέχει, δηλαδή των ΚΕΔΔΥ (Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών), με στόχο τη λειτουργική και επιστημονική τους αναβάθμιση, επεκτείνονται, οι αρμοδιότητες τους και προσδιορίζεται το προσωπικό τους ανάλογα με τη συγκέντρωση του μαθητικού πληθυσμού.
5. **Καθορίζεται με ακρίβεια** η διαδικασία διάγνωσης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, εισάγεται ο θεσμός της δευτεροβάθμιας αξιολόγησης τους και ο θεσμός της αξιολόγησης και της γνώμης των γονέων και κηδεμόνων στο σχεδιασμό των εξατομικευμένων ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων των παιδιών τους.
6. **Εισάγεται ο θεσμός** της Ειδικής Διαγνωστικής Επιτροπής Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ) σε όλες τις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί την πρόοδο των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
7. **Για πρώτη φορά εισάγεται ο θεσμός** της στήριξης από ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό των μαθητών χωρίς νοητική υστέρηση αλλά με κινητική ή αισθητηριακή αναπηρία, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σ' αυτούς να φοιτούν στα γενικά σχολεία.
8. **Θεσμοθετούνται** οι απαραίτητες ειδικές διευκολύνσεις (ειδικό εκπαιδευτικό υλικό, εφαρμογή νέων τεχνολογιών, έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων κ.λ.π), για τη διευκόλυνση της παραμονής και την ενσωμάτωση των μαθητών με αναπηρία στη γενική εκπαιδευτική διαδικασία.
9. **Συστήνονται νέοι κλάδοι** εκπαιδευτικού και Ειδικού Εκπαιδευτικού προσωπικού, για την ουσιαστική υποστήριξη και λειτουργία της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, με την ενσωμάτωση στο εκπαιδευτικό σύστημα, μεγάλου αριθμού εξειδικευμένων εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής. **Καθορίζονται, επίσης, για πρώτη φορά** και αντικειμενικοποιούνται τα απαιτούμενα προσόντα όλου του προσωπικού, κατά κλάδο, της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για την υψηλότερη δυνατή κατάρτιση των στελεχών της.
10. **Θεσμοθετείται** η επιστημονική κατάρτιση και επιμόρφωση του προσωπικού όλων των κλάδων της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και παρέχονται κίνητρα για τη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων Ειδικής Αγωγής στα Πανεπιστήμια.
11. **Συστήνεται** επίσημος φορέας πιστοποίησης της επαρκούς γνώσης της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας και της γραφής Braille, και καθορίζονται η στελέχωση και οι αρμοδιότητες του.
12. **Θεσμοθετείται** η συμμετοχή του αναπηρικού κινήματος με εκπροσώπους του στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, στην εθνική επιτροπή « Δια Βίου Μάθησης» και σε επιτροπές που παρακολουθούν τη φυσική και ηλεκτρονική προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία.

Παράλληλα, με τη στρατηγική, τους στόχους και τις προτεραιότητες του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»** της τέταρτης προγραμματικής περιόδου 2007-2013, προβλέπεται η υλοποίηση πολλών από τις δράσεις που θεσμοθετούνται με το νέο Νόμο για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση και ειδικότερα προβλέπεται:

- Η στήριξη των δράσεων εμπλουτισμού,
- Των προγραμμάτων σπουδών,
- Του εκπαιδευτικού υλικού,
- Της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών,
- Της δια βίου εκπαίδευσης,
- Της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης,
- Του εξοπλισμού και της ανάπτυξης ειδικού λογισμικού για την εκπαίδευση των Ατόμων με Αναπηρία,

για την αποτελεσματικότερη ένταξη τους στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην κοινωνική ζωή.

Με τον πρώτο στρατηγικό στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος **«Αναβάθμιση της, της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της Κοινωνικής ενσωμάτωσης»**, ο οποίος καταλαμβάνει το 39,9% της κοινοτικής συνδρομής, ενισχύεται η πρόσβαση και συμμετοχή όλων στο εκπαιδευτικό σύστημα και η καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, με έμφαση στα άτομα με αναπηρία, εντάσσονται οι νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενισχύεται και βελτιώνεται η επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Στο πλαίσιο των παραπάνω στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2007-2013 σχεδιάζονται δράσεις για την Ειδική Αγωγή και εκπαίδευση, οργανωμένες σε πέντε (5) βασικούς άξονες:

- 1) Εξειδίκευση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση,
- 2) Ανάπτυξη και προμήθεια βοηθημάτων και εξειδικευμένων αξιολογικών και εκπαιδευτικών εργαλείων,
- 3) Ανάπτυξη δομών εκπαιδευτικής υποστήριξης παιδιών με πολλαπλές αναπηρίες με έμφαση στον αυτισμό και τη νοητική υστέρηση
- 4) Ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία
- 5) Άρση των κοινωνικών προκαταλήψεων έναντι των ατόμων με αναπηρία.

Επίσης το Υπουργείο Παιδείας χρηματοδοτεί ήδη και θα συνεχίσει περαιτέρω, σημαντικές δράσεις υποστηρικτικής τεχνολογίας για τον άνθρωπο, με τη συνεργασία των Ελληνικών Πανεπιστημίων. Επιπλέον, μέσω του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων, προετοιμάζει και παραδίδει μελέτες σε όλες τις Νομαρχίες της χώρας, που αφορούν στις προδιαγραφές προσβασιμότητας από μαθητές με αναπηρία, όλων των σχολείων γενικής εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, που βρίσκονται σε στάδιο σχεδιασμού ή κατασκευής. Ταυτόχρονα υλοποιεί πρόγραμμα κατασκευής 56 σχολικών μονάδων ειδική αγωγής όλων των βαθμίδων που παραδίδονται σταδιακά για χρήση.

Όλες οι παραπάνω καινοτόμες παρεμβάσεις – θεσμικές, οργανωτικές και λειτουργικές – μαζί με την ενσωμάτωση σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνολογιών αιχμής στην εκπαιδευτική διαδικασία

διασφαλίζουν, το σύνολο των παρεχομένων ειδικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους μαθητές με αναπηρία και διαπιστωμένες εκπαιδευτικές ανάγκες, προσφέροντας , ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή και συνεισφορά στην κοινωνία ανεξάρτητη διαβίωση, οικονομική αυτάρκεια και αυτονομία , υπογραμμίζουν τον βαθιά κοινωνικό χαρακτήρα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και αποτελούν έμπρακτη απόδειξη του θεμελιώδους ρόλου της παιδείας και της μόρφωσης στην άρση των κοινωνικών προκαταλήψεων, στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και στη διασφάλιση της δημοκρατίας και του κοινωνικού κράτους δικαίου.

Ο Διευθυντής

Χαράλαμπος Θ. Παπαϊωάννου